

Landsforeningen for trafikkskadde

Rettsikkerhetsfondet

– en stiftelse til fremme av rettsikkerhet for ulykkesskadde
med behov for domstolsbehandling

Leder av LTNs Rettsikkerhetsfond:
Dr. juris, post doc Morten Kjelland
Nordisk institutt for sjørett
Universitetet i Oslo

Medlemmer:
Henning Bjurstrøm (leder LTN)
Svein Ove Langeland (nestleder LTN)

Varamedlem: Per Oretorp (rådgiver LTN)

Besøksadresse: Chr. Michelsensgt. 65
Postadresse: Pb 4258 Nydalen, 0401 Oslo

Telefon: 22 35 71 00
Telefaks: 22 35 03 90

Bankgiro: 1640 09 06 150
Org. nr.: 960 381 998

Advokatfirmaet NN
v/advokat NN
Adresse []
Pb []

NN

I brev av 8. mars 2010 ble det på vegne av NN søkt om midler fra LTNs Rettsikkerhetsfond. Søknaden ble preliminært behandlet 28. april, og ferdigbehandlet 3. mai i år. NN oppfylte da de formelle kriterier for å bli vurdert av Fondet, etter å ha reaktivert medlemskapet i LTN ved gjeninnmelding 29. april, jf. bekreftelsen per e-post av samme dato til Fondets leder. Rettsikkerhetsfondet er enig i at NN-saken reiser interessante og viktige spørsmål. Vurderingstemaet er om saken har tilstrekkelig prinsipiell interesse, samt er egnet for prinsipiell avklaring og rettsutvikling gjennom domstolsbehandling, sml. statuttens § 3 (formålsangivelsen).

Fondet har innledningsvis vurdert om saken har *tilstrekkelig prinsipiell interesse*. Slik saken er fremlagt, berører den tre hovedspørsmål, jf. søknadens punkt 3. Rettsikkerhetsfondet vil først knytte noen bemerkninger til hvert av disse, og deretter gi en samlet bedømmelse.

Den første problemstillingen omhandler erstatningsvern for sekundærplager i form av smerter. Dette reiser uavklarte spørsmål, i grensen mellom juss og medisin. Fondet har i sine forundersøkelser funnet meget få instruktive avgjørelser om dette typetilfellet, basert på en oppdatert gjennomgang ca. 1 500 dommer. Dette avspeiler et behov for rettsavklaring og rettsutvikling innen denne delen av personskadeerstatningsretten.

Landsforeningen for trafikkskadde

Rettssikkerhetsfondet

– en stiftelse til fremme av rettssikkerhet for ulykkeskadde
med behov for domstolsbehandling

Det andre hovedspørsmålet gjelder ansvarets grenser der en liten realskade medfører betydelig økonomisk tap. Dette problemkomplekset gjelder vernet av såkalt «økonomisk sårbarhet», som fortatt rommer uavklarte problemstillinger. For Fondet er det avgjørende om NN-saken atskiller seg tilstrekkelig fra det som allerede er blitt avklart gjennom *Dykker* (Rt. 2003 s. 338). Fondet har verken ønske om eller grunnlag for å foreta en fullstendig sammenlikning, men bemerker at skadelidte i *Dykker* ble påført et stort inntekts-tap som følge av *særskilte helsekrav*. Dette skiller seg fra saken her, hvor det økonomiske tapet mer skyldes forhold på realskadeplanet, i form av invalidiserende smerter. Mot denne bakgrunn er det nærliggende å anse skadesituasjonen her som en noe annen enn i *Dykker*. Konsekvensen er at man står overfor et annet – og mer *uavklart* – typetilfelle innen gruppen av økonomisk sårbarhet. Rettssikkerhetsfondet vil likevel bemerke at Høyesteretts stadfesting, presisering og nyansering av prinsippet om full erstatning generelt, og sårbarhetsprinsippet spesielt, må antas å ha overføringsverdier til nærværende sak.

Det tredje rettsspørsmålet dreier seg om retten til «delvis erstatning», jf. søknadens punkt 3. Søker angir at «[v]i kan ikke se at spørsmålet om delvis erstatning er blitt prinsipielt behandlet av domstolene» (s. 4). Rettssikkerhetsfondet er noe usikker på hvordan søknaden er å oppfatte på dette punkt, og dermed riktigheten av påstanden. Fondet er imidlertid enig i at temaet om delerstatning er underfokuset. Det er behov for ytterligere domstolsskapt presiseringer av at (eventuelt: om) man i problemformuleringen under både betingelseslæren og adekvanslæren kan rette oppmerksomhet mot *deler* av skadebildet, i tid og/eller rom. Fondet forutsetter at søknaden er slik å forstå, basert på de tilleggsopplysninger som er blitt innhentet under den forberedende søknadsbehandlingen, se nedenfor.

Rettssikkerhetsfondet anser NN-saken for å berøre viktige årsaks- og utmålings-spørsmål i skjæringsfelt mellom juss og medisin, og som har tilstrekkelig generell prinsipiell interesse. Slik Fondet ser det, står man overfor tre *problemkompleks*, av ulik karakter. Nettopp dette foranlediger et spørsmål om samtlige spørsmål bør prøves samtidig, eller om saken bør konsentreres. Fondet kommer tilbake til dette.

Landsforeningen for trafikkskadde

Rettsikkerhetsfondet

– en stiftelse til fremme av rettsikkerhet for ulykkesskadde
med behov for domstolsbehandling

Spørsmålet videre er om *NN-saken* er egnet til behandling for domstolene. Dette beror på en konkret og sammensatt vurdering. I avveiningen må det ses hen til sakens prinsipielle aspekter, og hvorvidt den antas å kunne bidra til rettsavklaring/rettsutvikling. Selv om problemstillingen er forskjellig fra den første om tilstrekkelig prinsipialitet, kan de to vurderingstemaene gli noe over i hverandre, sml. prinsippavgjørelsen 3. februar 2009, tilgjengeliggjort på LTNs nettsider (www.ltn.no).

Saksforholdet i *NN-saken* er redegjort for i søknadens punkt 2, og er blitt supplert gjennom Rettsikkerhetsfondets innhentede tilleggsopplysninger. Det vises til telefonsamtale med advokat X 28. april i år, med etterfølgende e-post av samme dato. De underbygde opplysningene om blant annet NNs begrensede sykehistorikk, og den konstaterte årsakssammenheng mellom ansvarshendelsen og primærskaden, taler for at egnethetskriteriet er oppfylt. Synspunktet underbygges av selskapets antydde innstilling til vurderingen av skadeevnekriteriet, samt at utbetalte a konto-utbetalinger synes å være lavere enn det samlede økonomiske tap (kontraster Høyesteretts frifinnelsesgrunn i Rt. 2001 s. 337). Det vises for øvrig til søknaden med vedlegg, som fremstår som overbevisende også på dette punkt.

Rettsikkerhetsfondet anser etter en samlet vurdering saken som *tilstrekkelig* egnet etter statuttens § 3 for prinsipiell avklaring og rettsutvikling gjennom domstolsbehandling. Søknaden blir derfor innvilget.

Rettsikkerhetsfondet går så over til vurderingen av *tildelingens størrelse*. Dette beror på en konkret vurdering, innen de rammer som er trukket opp gjennom tidligere avgjørelser. NN-sakens reiser som nevnt flere uavklarte rettsspørsmål, i «triangelet» mellom årsakssammenheng, utmåling og medisin. Problemstillingene er til dels nokså intrikate, selv om de i sitt utgangspunkt omhandler sentrale prinsipper i personskadeerstatningsretten. Fondet ser det

Landsforeningen for trafikkskadde

Rettsikkerhetsfondet

– en stiftelse til fremme av rettsikkerhet for ulykkesskadde
med behov for domstolsbehandling

som viktig – ut fra målsettingen om rettsavklaring og rettsutvikling – å sikre et godt økonomisk fundament for advokatens innhenting, tolking og anvendelse/implementering av relevante rettskilder. Av den grunn vil Rettssikkerhetsfondet oppfordre søker om å tilstrebe en god balansering, eventuelt avgrensning, av de prinsippsspørsmål som skal prøves.

Rettsikkerhetsfondet har etter en samlet vurdering tilkjent 50 000 kroner eksklusive merverdiavgift.

Fondet bemerker at denne dekningen forutsetter at ankebehandlingen resulterer i rettskraftig dom (jf. § 4 annet ledd, tredje pkt., sml. femte ledd, fjerde pkt.), ut fra formålet om å fremme rettsavklaring og rettsutvikling gjennom domstolsbehandling, sml. statuttens § 3.

Beslutningen er enstemmig.

LTNs Rettssikkerhetsfond takker for henvendelsen, og ser frem til videre samarbeid.

Med vennlig hilsen

Dr. juris Morten Kjelland

Leder av LTNs Rettssikkerhetsfond
4. mai 2010

Henning Bjurstrøm

Svein Ove Langeland

Per Oretorp (varamedlem)